

การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1

นางสาวอุบล รักการงาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974 - 576 - 608 - 9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015883

I 17517205

PERSONNEL ADMINISTRATION IN SMALL ELEMENTARY SCHOOLS
WITH HIGH LEARNING ACHIEVEMENT STUDENTS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF PROVINCIAL PRIMARY
EDUCATION, EDUCATIONAL REGION ONE

Miss Ubon Rakkarngarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University
ISBN 974 - 576 - 608 - 9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1

โดย นางสาวอุบล วัฏการงาน

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรักษ์ ทันทิเมธ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์)

อุบล รักการงาน : การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่นักเรียนมีผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1

(PERSONNEL ADMINISTRATION IN SMALL ELEMENTARY SCHOOL WITH HIGH
LEARNING ACHIEVEMENT STUDENTS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION, EDUCATIONAL REGION ONE) อาจารย์ที่ปรึกษา
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์, 148 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการสรรหาบุคลากร มุ่งปฏิบัติในเรื่องการจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงานโดยให้เกิดความพึงพอใจมากที่สุด ในการจัดจึงยึดความสมัครใจเป็นสำคัญ
2. ด้านการทำนุบำรุงและรักษาบุคลากร เน้นการให้ความเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของบุคลากร และการอำนวยความสะดวกในการขอรับสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร ใช้กิจกรรมการอบรม โดยจัดส่งบุคลากรไปเข้ารับการอบรมตามโครงการต่าง ๆ
4. ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน ถือปฏิบัติตามขั้นตอนของทางราชการ

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

UBON RAKKARNGARN : PERSONNEL ADMINISTRATION IN SMALL ELEMENTARY SCHOOLS WITH HIGH LEARNING ACHIEVEMENT STUDENTS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION, EDUCATIONAL REGION ONE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. NATNIPA COOPARAT, Ph.D. 148 PP.

The purpose of this research was to investigate the personnel administration in small elementary schools with high learning achievement students under the jurisdictions of the Office of the Provincial Primary Education, in Education Region one.

The research findings were as follows :

1. Concerning personnel selection, emphasized most on satisfaction in placing an individual in a position, and the principle of selection was based on willingness.
2. Concerning personnel maintenance and management, emphasized most on care and concern. Therefore, providing facilitate in requesting for the welfare given by the government.
3. Concerning personnel development, emphasized most on training activities by sending personnel to train in various projects.
4. Concerning personnel dismissal perform according to the government regulation.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบ
ความถูกต้องมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความซาบซึ้งอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.सनานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมฆ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
นพพงษ์ บุญจิตราคุสัย ดร.ทองใบ แหม่ทาม ดร.สนั่น อินทรประเสริฐ และอาจารย์วิรัช
ธรรมแสง ได้กรุณาตรวจสอบ เสนอแนะและปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย และโดยเฉพาะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ ที่ได้ให้คำแนะนำในทางเขียนโครงร่าง
วิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ทั้ง 2 ท่าน คือ
คุณเจริญ คุ้มเอี่ยม และคุณเฉลย พูนสวน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/
กิ่งอำเภอ ในเขตการศึกษา 1 ทุกท่าน คุณสำเริง รักษารงาน คุณพยนต์ รักษารงาน ที่ได้
อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล บิคา มารคา และพี่น้อง ทุกคน ที่ให้การสนับสนุน
และอนุเคราะห์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามมาข้างต้นเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

อุมล รักษารงาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
ลำดับขั้นในการนำเสนอข้อมูล.....	10
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล.....	11
ความหมายของการบริหารงานบุคคล.....	12
กระบวนการบริหารงานบุคคล.....	15
การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา.....	41
การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนประถมศึกษา.....	53
การประเมินคุณภาพนักเรียน.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 65
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 65
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย..... 65
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 67
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 70
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 71
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 72
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์..... 72
	ตอนที่ 2 การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน..... 75
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ..... 98
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 98
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 98
	สรุปผลการวิจัย..... 99
	การอภิปรายผลการวิจัย..... 103
	ขอเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้..... 108
	ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต..... 110
	บรรณานุกรม..... 111
	ภาคผนวก..... 116
	ประวัติผู้เขียน..... 148

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามเพศ.....	72
2 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามอายุ.....	73
3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา.....	73
4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามอายุราชการ.....	74
5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ในปัจจุบัน.....	74
6 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่จัดให้มีการวางแผนบุคลากร.....	75
7 จำนวนและร้อยละของการดำเนินการในการวางแผนบุคคล.....	75
8 จำนวนและร้อยละของวิธีการในการกำหนดคุณสมบัติของบุคลากร.....	76
9 จำนวนและร้อยละของประเด็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพปัญหาของบุคลากร ในโรงเรียน.....	76
10 จำนวนและร้อยละของข้อมูลที่ได้ทำการสำรวจเพื่อการวางแผนบุคลากร....	77
11 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่มีการแสวงหาและหรือชักชวนบุคคล ที่โรงเรียนต้องการเข้ามาปฏิบัติงาน.....	77
12 จำนวนและร้อยละของวิธีการในการแสวงหาและหรือชักชวนบุคคล.....	78
13 จำนวนและร้อยละของการนำเสนอข้อมูลต่อหน่วยเหนือ.....	78
14 จำนวนและร้อยละของข้อค้างงในการจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงาน.....	79
15 จำนวนและร้อยละในการพิจารณาจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงาน.....	80
16 จำนวนและร้อยละของวิธีการปฐมนิเทศงาน.....	80
17 จำนวนและร้อยละของการจัดสาระสำคัญในการปฐมนิเทศ.....	81
18 จำนวนและร้อยละของการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานของงานในการ มอบหมายงาน.....	81
19 จำนวนและร้อยละของการระบุถึงความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	จำนวนและร้อยละของการจูงใจให้บุคคล เห็นความสำคัญและ เป้าหมายของงาน.....	82
21	จำนวนและร้อยละของการควบคุมการมอบหมายงาน.....	83
22	จำนวนและร้อยละของการ จัดสวัสดิการของโรงเรียน.....	83
23	จำนวนและร้อยละของการ จัดบริการ และการอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงาน	84
24	จำนวนและร้อยละของการ จัดผลประโยชน์อื่นที่มีพึงได้ นอกเหนือ จากเงินเดือน.....	85
25	จำนวนและร้อยละของการสร้างขวัญและกำลังใจ.....	86
26	จำนวนและร้อยละของการสนองความต้องการของบุคลากร.....	87
27	จำนวนและร้อยละของวิธีกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร	88
28	จำนวนและร้อยละของวิธีกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากร.	89
29	จำนวนและร้อยละของ เป้าหมายการพัฒนาที่โรงเรียนได้ ปฏิบัติไปแล้ว.....	89
30	จำนวนและร้อยละของวิธีทำแผน แผนงาน โครงการ ในการ พัฒนาบุคลากร.....	90
31	จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่โรงเรียนจัดในการพัฒนาบุคลากร	91
32	จำนวนและร้อยละของกิจกรรมที่โรงเรียนจัดแล้วประสบผลสำเร็จ	91
33	จำนวนและร้อยละของวิธีประเมินผลการพัฒนา.....	92
34	จำนวนและร้อยละของผู้ประเมินผลการพัฒนา.....	92
35	จำนวนและร้อยละของการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์....	93
36	จำนวนและร้อยละของวิธีปฏิบัติเมื่อข้าราชการครูขอลาออกจาก ราชการ.....	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

37	จำนวนและร้อยละของวิธีปฏิบัติ เมื่อข้าราชการครุกระทำผิดวินัย ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ.....	94
38	จำนวนและร้อยละของวิธีปฏิบัติต่อบุคลากรที่ทุพพลภาพ.....	94
39	จำนวนและร้อยละของวิธีปฏิบัติ เมื่อบุคลากรเกษียณอายุ.....	95
40	จำนวนและร้อยละของวิธีปฏิบัติ เมื่อบุคคลถึงแก่ความตาย.....	96